

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie dotyczącej M. F. – sędziego Sądu Okręgowego w K., po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej 21 grudnia 2023 r. na posiedzeniu bez udziału stron wniosku obrońcy sędziego M. F. – adw. M. G. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Wiesława Kozielowicza od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZSK 15/22,

w trybie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

postanowił:

I. nie uwzględnić wniosku obrońcy sędziego M. F. – adw. M. G. o wyłączenie SSN Wiesława Kozielowicza od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZSK 15/22;

II. w pozostałym zakresie wniosek pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pismem z 13 listopada 2023 r. obrońca sędziego M. F. wniósł o wyłączenie:

1. Sędziego Sądu Najwyższego Wiesława Kozielowicza przydzielonego do rozpoznania sprawy obwinionego, prowadzonej pod sygnaturą I ZSK 15/22 - od rozpoznania tej sprawy;
2. Sędziów Sądu Najwyższego: Małgorzaty Manowskiej, Jacka Greli, Beaty Janiszewskiej, Jacka Widły, Mariusza Łódki, Marcina Krajewskiego, Kamila Zaradkiewicza, Marcina Łochowskiego, Tomasza Szanciły, Joanny Misztal-Koneckiej, Marka Motuka, Marka Siwka, Antoniego Bojańczyka, Igora Zgolińskiego, Leszka Bieleckiego, Janusza Niczyporka, Mirosława Sadowskiego, Marka Dobrowolskiego, Krzysztofa Wiaka, Ewy Stefańskiej, Marii Szczepaniec, Grzegorza

Żmija, Joanny Lemańskiej, Pawła Czubika, Aleksandra Stępkowskiego, Pawła Księżaka, Tomasza Demendeckiego, Oktawiana Nawrota, Leszka Boska, Adama Redziką, Jan Majchrowskiego, Jarosława Sobutki, Ryszarda Witkowskiego, Małgorzaty Bednarek, Adama Rocha, Tomasza Przesławskiego, Elżbiety Karskiej, Mariusza Załuckiego, Krzysztofa Wesołowskiego, Macieja Kowalskiego, Pawła Kołodziejskiego, Pawła Wojciechowskiego, Zbigniewa Kapińskiego, to jest osób powołanych do Sądu Najwyższego na wniosek nowej Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), której pozycja ustrojowa, sposób ukonstytuowania, skład oraz funkcjonowanie przesądzają o tym, że nie jest to organ niezależny od władzy ustawodawczej i wykonawczej przy wykonywaniu zadań powierzonych Krajowej Radzie Sądownictwa na mocy art. 186 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i polegających na staniu na straży niezależności sądownictwa i niezawisłości sędziów, co skutkuje wadliwością powołania na sędziego SN w myśl art. 179 Konstytucji i w konsekwencji brakiem statusu sędziego SN - od rozpoznania przedmiotowego wniosku. W przypadku uwzględnienia wniosku, o wyłączenie SSN Wiesława Kozielowicza, wnioskodawca wniósł o wyłączenie sędziów wskazanych w pkt 2 wniosku, także od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZSK 15/22.

Jednocześnie wnioskodawca wniósł o nieprzekazywanie wniosku o wyłączenie Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego (na podstawie art. 26 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym) z uwagi na postanowienie wiceprezesa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-204/21 R (Komisja Europejska przeciwko Polsce) z dnia 14 lipca 2021 r. o zastosowaniu środków tymczasowych, w którym Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) nakazał zawieszenie stosowania przepisów przekazujących do wyłącznej właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych rozpoznawanie zarzutów braku niezawisłości sędziego lub braku niezależności sądu.

Wskazał, że jak wynika z wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPCz) z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie Dolińska- Ficek i Ozimek przeciwko Polsce (skargi nr 49868/19 i 57511/19), osoby powołane do Izby Kontroli

Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, w związku z istotnymi wadami procedury powołania, nie zapewniają gwarancji „niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą”.

Obrońca sędziego M. F. wniósł także o nieprzekazywanie wniosku do rozpoznania składowi sędziowskiemu z udziałem innych osób powołanych przez Prezydenta RP na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na wniosek NeoKRS mając na względzie pkt 5 uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego Izby Karnej z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, w którym stwierdzono, że „wniosek o wyłączenie osoby powołanej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., nie może być rozpoznawany przez sąd mający w swoim składzie takiego sędziego; w przeciwnym razie dojdzie do sytuacji objętej zakazem nemo iudex in causa sua”.

Adw. M. G. wniósł o przekazanie wniosku do rozpoznania przez właściwy sąd, tj. przez skład Sądu Najwyższego w którym nie będą orzekały osoby, co do których istnieją uzasadnione wątpliwości dotyczące ich obiektywizmu w sprawie tj. stosunku do osób niebędących, a mieniających się sędziami Sądu Najwyższego ani też osoby, co do których istnieją uzasadnione wątpliwości co do ich statusu jako sędziów Sądu Najwyższego - to jest do rozpoznania przez skład orzekający wyłącznie z udziałem prawidłowo powołanych sędziów Sądu Najwyższego, którzy zostali powołani na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego przez Prezydenta RP na wniosek prawidłowo ukonstytuowanej Krajowej Rady Sądownictwa (a nie przez NeoKRS).

Obrońca sędziego M. F. w swoim piśmie zawarł również wniosek o niezwłoczne poinformowanie go o imionach i nazwiskach członków składu wyznaczonego do rozpoznania niniejszego wniosku, w celu umożliwienia złożenia ewentualnego wniosku o wyłączenie, tj. realizacji jednego z podstawowych praw procesowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie Sędziego Sądu Najwyższego Wiesława Kozielowicza nie jest zasadny.

Sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom.

Ustrój i właściwość sądów oraz postępowanie przed sądami określają ustawy.

Oznacza to, że podstawy wyłączenia sędziego nie mogą być dowolne.

Podstawy wyłączenia sędziego określa ustawa – art. 40 i art. 41 k.p.k. Do żadnej z tych podstaw wniosek nie odwołuje się.

Podstawą wyłączenia sędziego nie są orzeczenia Sądu Najwyższego i Sądów Europejskich, z tej przyczyny, że nie stanowią źródła prawa powszechnego i nie zastępują ustawy (art. 87 ust. 1, art. 176 ust. 2, art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

Odmienne zapatrywanie wniosku nie składa się na podstawę wyłączenia i stanowi nieuprawnione podważanie statusu i pozycji sędziego.

Potwierdził to wielokrotnie Trybunał Konstytucyjny – por. choćby wyroki z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, z 2 czerwca 2020 r., P 13/19, z 14 lipca 2021 r., P 7/20, z 7 października 2021 r., K 3/21, z 24 listopada 2021 r., K 6/21, z 23 stycznia 2022 r., P 10/19, z 10 marca 2022 r., K 7/21, z 11 grudnia 2023 r., Kp 1/23).

W ramach działalności Sądu Najwyższego lub jego organów niedopuszczalne jest kwestionowanie umocowania sądów i trybunałów, konstytucyjnych organów państwowych oraz organów kontroli i ochrony prawa. Niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy lub inny organ władzy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości – art. 29 § 2 i 3 ustawy 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym.

Odnosząc się do rozstrzygnięcia zawartego w drugim punkcie postanowienia należy stwierdzić, iż żaden z sędziów wymienionych w punkcie 2 wniosku nie został wyznaczony do rozpoznania wniosku z punktu 1. Bezprzedmiotowe jest zatem żądanie wyłączenia tych sędziów od rozpoznania sprawy, skoro nie został uwzględniony wniosek o wyłączenie SSN Wiesława Kozielowicza (pkt 3 wniosku). Z tych motywów orzeczono jak w sentencji.

[M. T.]

[ms]